2024/828

5.3.2024

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2024/828

ze dne 4. března 2024,

kterým se mění rozhodnutí 2014/119/SZBP o omezujících opatřeních vůči některým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci na Ukrajině

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 29 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 5. března 2014 přijala Rada rozhodnutí 2014/119/SZBP ([1]).

(2) Na základě přezkumu rozhodnutí 2014/119/SZBP by použitelnost omezujících opatření vůči některým osobám, subjektům a orgánům měla být prodloužena do 6. března 2025. Kromě toho by v příloze rozhodnutí 2014/119/SZBP měly být aktualizovány informace týkající se práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu.

(3) Rozhodnutí 2014/119/SZBP by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Rozhodnutí 2014/119/SZBP se mění takto:

1) V článku 5 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Toto rozhodnutí se použije do 6. března 2025.“

2) Příloha se mění v souladu s přílohou tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 4. března 2024.

Za Radu
předsedkyně
A. VERLINDEN

([1]) Rozhodnutí Rady 2014/119/SZBP ze dne 5. března 2014 o omezujících opatřeních vůči některým osobám, subjektům a orgánům vzhledem k situaci na Ukrajině (Úř. věst. L 66, 6.3.2014, s. 26).

PŘÍLOHA

V příloze rozhodnutí 2014/119/SZBP se část B. (Právo na obhajobu a právo na účinnou soudní ochranu) nahrazuje tímto:

„B. **Právo na obhajobu a právo na účinnou soudní ochranu**

Právo na obhajobu a právo na účinnou soudní ochranu podle trestního řádu Ukrajiny

Článek 42 trestního řádu Ukrajiny (dále jen „trestní řád“) stanoví, že každá osoba, která je podezřelá nebo obviněná v trestním řízení, má právo na obhajobu a právo na účinnou soudní ochranu. Mezi tato práva náleží právo být informován o tom, z jakého trestného činu je dotyčná osoba podezřelá nebo obviněná; právo být výslovně a bez prodlení informován o svých právech podle trestního řádu; právo mít při první žádosti přístup k obhájci; právo předkládat návrhy týkající se procesních úkonů a právo napadnout rozhodnutí, úkony a opomenutí vyšetřovatele, veřejného žalobce a vyšetřujícího soudce.

Článek 303 trestního řádu rozlišuje mezi rozhodnutími a opomenutími, která lze napadnout před zahájením soudního řízení (první odstavec), a rozhodnutími, jednáními a opomenutími, která lze posoudit u soudu během přípravného řízení (druhý pododstavec). Článek 306 trestního řádu stanoví, že stížnosti proti rozhodnutím, jednáním nebo opomenutím vyšetřovatele nebo veřejného prokurátora musí posoudit vyšetřující soudce místního soudu v přítomnosti stěžovatele nebo jeho obhájce či právního zástupce. Článek 308 trestního řádu stanoví, že stížnosti ve věci nedodržení přiměřené lhůty během vyšetřování před zahájením soudního řízení ze strany vyšetřovatele nebo veřejného prokurátora mohou být podány u nadřízeného veřejného prokurátora a musí o nich být rozhodnuto do tří dnů od podání. Článek 309 trestního řádu kromě toho stanoví, která rozhodnutí vyšetřujících soudců mohou být napadena opravným prostředkem a že jiná rozhodnutí mohou být předmětem soudního přezkumu v průběhu přípravného řízení u soudu. Řada procesních vyšetřovacích úkonů je navíc možná pouze s výhradou rozhodnutí vyšetřujícího soudce nebo soudu (například zajištění majetku podle článků 167 až 175 a opatření k zajištění podle článku 176 až 178 trestního řádu).

Uplatnění práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu jednotlivých osob zařazených na seznam

2. **Vitalij Jurijovič Zacharčenko (Vitalii Yuriyovych Zakharchenko)**

Trestní řízení týkající se zpronevěry veřejných prostředků nebo majetku stále probíhá.

Z informací uvedených ve spisu Rady vyplývá, že právo pana Zacharčenka na obhajobu a jeho právo na účinnou soudní ochranu, včetně základního práva na projednání jeho záležitosti v přiměřené lhůtě nezávislým a nestranným soudem, byly v trestním řízení, z něhož Rada vycházela, dodrženy. Dokládají to zejména rozhodnutí vyšetřujícího soudce ze dne 19. dubna 2021, jimiž se ukládá vzetí pana Zacharčenka do vazby, jakož i rozhodnutí Pečerského obvodního soudu v Kyjevě ze dne 10. srpna 2021, jímž se povoluje provést v souvislosti s trestním řízením č. 42016000000002929 zvláštní vyšetřování před zahájením soudního řízení. Tato rozhodnutí vyšetřujících soudců potvrzují postavení pana Zacharčenka jakožto podezřelého a poukazují na skutečnost, že se podezřelý skrývá před vyšetřováním, aby se vyhnul trestní odpovědnosti.

Rada má navíc informace o tom, že ukrajinské orgány přijaly opatření za účelem pátrání po panu Zacharčenkovi. Dne 12. února 2020 se vyšetřovací orgán rozhodl zařadit pana Zacharčenka na mezinárodní seznam hledaných osob a postoupil odboru mezinárodní policejní spolupráce ukrajinské národní policie žádost o zápis do databáze Interpolu. Kromě toho dne 11. května 2021 Ukrajina zaslala Ruské federaci žádost o mezinárodní právní pomoc s cílem zjistit místo pobytu pana Zacharčenka, kterou Rusko dne 31. srpna 2021 zamítlo.

Rada má k dispozici informace o tom, že dne 9. února 2022 bylo ukončeno vyšetřování před zahájením soudního řízení v souvislosti s trestním řízením č. 42016000000002929 a dne 5. srpna 2022 Generální prokuratura po splnění požadavků trestního řádu Ukrajiny zaslala obžalobu Pečerskému obvodnímu soudu v Kyjevě za účelem posouzení věci samé. Dále pak dne 2. května 2023 Svjatošinský obvodní soud v Kyjevě vyhověl žádosti prokurátora a nařídil hlavní líčení v rámci zvláštního soudního řízení (*in absentia*) v nepřítomnosti obžalovaného. Rada byla informována, že soudní jednání probíhá.

Na základě informací poskytnutých ukrajinskými orgány nebyl pan Zacharčenko při trestním řízení na Ukrajině zastupován vlastním obhájcem, ale jeho zájmy zastupoval pověřený obhájce. V situaci, kdy obhajoba právo na obhajobu a právo na účinnou soudní ochranu neuplatňuje, nelze konstatovat jejich porušení.

V souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva se Rada domnívá, že období, kdy se pan Zacharčenko vyhýbá vyšetřování, nemohou být započtena při stanovení období, jež je relevantní pro posouzení dodržení práva na soudní proces v přiměřené lhůtě. Rada má tedy za to, že výše popsané okolnosti, jež lze přičíst panu Zacharčenkovi, významně přispěly k délce vyšetřování.

6. **Viktor Ivanovyč Ratušnjak (Viktor Ivanovych Ratushniak)**

Trestní řízení týkající se zpronevěry veřejných prostředků nebo majetku stále probíhá.

Z informací uvedených ve spisu Rady vyplývá, že právo pana Ratušnjaka na obhajobu a jeho právo na účinnou soudní ochranu, včetně základního práva na projednání jeho záležitosti v přiměřené lhůtě nezávislým a nestranným soudem, byly v trestním řízení, z něhož Rada vycházela, dodrženy. Dokládají to zejména rozhodnutí vyšetřujícího soudce ze dne 19. dubna 2021, jimiž se ukládá vzetí pana Ratušnjaka do vazby, jakož i rozhodnutí Pečerského obvodního soudu v Kyjevě ze dne 10. srpna 2021, jímž se povoluje provést v souvislosti s trestním řízením č. 42016000000002929 zvláštní vyšetřování před zahájením soudního řízení. Tato rozhodnutí vyšetřujících soudců potvrzují postavení pana Ratušnjaka jakožto podezřelého a poukazují na skutečnost, že se podezřelý skrývá před vyšetřováním, aby se vyhnul trestní odpovědnosti.

Rada disponuje informacemi o tom, že ukrajinské orgány přijaly opatření za účelem pátrání po panu Ratušnjakovi. Dne 12. února 2020 se vyšetřovací orgán rozhodl zařadit pana Ratušnjaka na mezinárodní seznam hledaných osob a postoupil odboru mezinárodní policejní spolupráce ukrajinské národní policie žádost o zápis do databáze Interpolu. Kromě toho dne 11. května 2021 Ukrajina zaslala Ruské federaci žádost o mezinárodní právní pomoc s cílem zjistit místo pobytu pana Ratušnjaka, kterou Rusko dne 31. srpna 2021 zamítlo.

Rada má k dispozici informace o tom, že dne 9. února 2022 bylo ukončeno vyšetřování před zahájením soudního řízení v souvislosti s trestním řízením č. 42016000000002929 a dne 5. srpna 2022 Generální prokuratura po splnění požadavků trestního řádu Ukrajiny zaslala obžalobu Pečerskému obvodnímu soudu v Kyjevě za účelem posouzení věci samé. Dále pak dne 2. května 2023 Svjatošinský obvodní soud v Kyjevě vyhověl žádosti prokurátora a nařídil hlavní líčení v rámci zvláštního soudního řízení (*in absentia*) v nepřítomnosti obžalovaného. Rada byla informována, že soudní jednání probíhá.

Na základě informací poskytnutých ukrajinskými orgány nebyl pan Ratušnjak při trestním řízení na Ukrajině zastupován vlastním obhájcem, ale jeho zájmy zastupoval pověřený obhájce. V situaci, kdy obhajoba právo na obhajobu a právo na účinnou soudní ochranu neuplatňuje, nelze konstatovat jejich porušení.

V souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva se Rada domnívá, že období, kdy se pan Ratušnjak vyhýbá vyšetřování, nemohou být započtena při stanovení období, jež je relevantní pro posouzení dodržení práva na soudní proces v přiměřené lhůtě. Rada má tedy za to, že výše popsané okolnosti, jež lze přičíst panu Ratušnjakovi, významně přispěly k délce vyšetřování.

12. **Serhij Vitaljovyč Kurčenko (Serhiy Vitalyovych Kurchenko)**

Trestní řízení týkající se zpronevěry veřejných prostředků nebo majetku stále probíhá.

Z informací uvedených ve spisu Rady vyplývá, že právo pana Kurčenka na obhajobu a jeho právo na účinnou soudní ochranu, včetně základního práva na projednání jeho záležitosti v přiměřené lhůtě nezávislým a nestranným soudem, byly v trestním řízení, z něhož Rada vycházela, dodrženy. Dokládá to zejména skutečnost, že obhajoba byla informována o ukončení vyšetřování před zahájením soudního řízení v rámci trestního řízení č. 42016000000003393 dne 28. března 2019 a bylo jí umožněno, aby se seznámila s vyšetřovacím spisem. Dne 11. října 2021 Národní protikorupční úřad Ukrajiny dodatečně informoval obhájce pana Kurčenka o ukončení vyšetřování před zahájením soudního řízení a o umožnění přístupu ke spisu z vyšetřování před zahájením soudního řízení za účelem seznámení se s ním. Rada obdržela informace o tom, že Národní protikorupční úřad Ukrajiny podal návrh na stanovení lhůty pro přezkum prováděný obhajobou s cílem řešit prodlení v přezkumu spisu z vyšetřování před zahájením soudního řízení ze strany obhajoby. Rada byla informována, že Vrchní protikorupční soud ve svém rozhodnutí ze dne 27. června 2022 stanovil lhůtu do 1. prosince 2022, aby žalovaná strana dokončila proces seznámení se s materiály, po jejímž uplynutí se má za to, že vykonala své právo na přístup k materiálům. Dne 7. prosince 2022 zaslala Specializovaná protikorupční prokuratura obžalobu Vrchnímu protikorupčnímu soudu Ukrajiny k posouzení věci samé. Dne 30. března 2023 proběhlo předběžné jednání soudu, jenž ve svém rozhodnutí nařídil hlavní líčení. Dále pak dne 30. března 2023 soud vyhověl žádosti prokurátora, aby bylo proti obviněnému vedeno zvláštní soudní řízení (*in absentia*). Rada byla informována, že soudní jednání probíhá.

Pokud jde o trestní řízení č. 12014160020000076, Odvolací soud v Oděse ve svém rozhodnutí ze dne 18. září 2020 vyhověl návrhu prokurátora a uložil předběžné opatření ve formě vzetí pana Kurčenka do vazby. Uvedený soud rovněž konstatoval, že pan Kurčenko v roce 2014 opustil Ukrajinu a že místo jeho pobytu není známo. Rovněž konstatoval, že se pan Kurčenko skrývá před orgány provádějícími vyšetřování před zahájením soudního řízení, aby se vyhnul trestní odpovědnosti. Dne 20. prosince 2021 povolil Kyjevský obvodní soud v Oděse zvláštní vyšetřování před zahájením soudního řízení in absentia. Kromě toho dne 20. října 2021 Kyjevský obvodní soud v Oděse zamítl opravný prostředek podaný právními zástupci, jež navrhovali zrušení usnesení prokurátora o pozastavení vyšetřování před zahájením soudního řízení ze dne 27. července 2021.

Rada disponuje informacemi o tom, že ukrajinské orgány přijaly opatření za účelem pátrání po panu Kurčenkovi. Dne 13. května 2021 předala Ústřední kancelář národní policie Oděské oblasti žádost ukrajinské kanceláři Interpolu a Europolu o zveřejnění „červeného oznámení“ týkajícího se pana Kurčenka, které je v současné době předmětem jednání. Rada byla informována o tom, že ukrajinské orgány zaslaly dne 29. dubna 2020 Ruské federaci žádost o mezinárodní právní pomoc; tato žádost byla dne 28. července 2020 vrácena bez vyřízení.

Rada byla informována, že dne 6. května 2022 bylo ukončeno vyšetřování před zahájením soudního řízení v souvislosti s trestním řízením č. 12014160020000076 a dne 1. srpna 2022 prokuratura Oděské oblasti zaslala obžalobu Prymorskému obvodnímu soudu v Oděse za účelem posouzení věci samé. Dne 18. dubna 2023 soud vyhověl žádosti prokurátora, aby bylo proti obviněnému vedeno zvláštní soudní řízení (*in absentia*). Rada byla informována, že soudní jednání probíhá.

V souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva se Rada domnívá, že období, kdy se pan Kurčenko vyhýbá vyšetřování, nemohou být započtena při stanovení období, jež je relevantní pro posouzení dodržení práva na soudní proces v přiměřené lhůtě. Rada má tedy za to, že okolnosti popsané v rozhodnutí Odvolacího soudu v Oděse, jež lze přičíst panu Kurčenkovi, a dřívější nevyřízení žádosti o mezinárodní právní pomoc významně přispěly k délce vyšetřování.“